

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Робоча нарада з питань актуального стану грошово-кредитного та валютного ринків України

Київ, 26 Вересня 2017

Ключові проекти пруденційного нагляду НБУ

Визнання кредитного ризику відповідно до постанови 351

Застосування МСФЗ 9

Робота з непрацюючими кредитами (NPL)

Запровадження SREP (Supervisory review and evaluation process)

Запровадження щорічної діагностики та оцінки бізнес моделей з 2018 року.

Запровадження кредитного реєстру

Методологічні зміни

Захист прав споживачів

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

МСФЗ 9

11 вересня 2017 року затверджено Постанову № 89, якою передбачено:

- затвердження нової редакції Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України та Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, які набирають чинності з 25 грудня 2017 року;
- внесення змін до чинної редакції Плану рахунків та Інструкції про застосування Плану рахунків з метою забезпечення переходу на новий План рахунків;
- надання банкам можливості здійснити підготовчу роботу, у тому числі з доопрацювання програмних комплексів, задля забезпечення переходу на новий План рахунків, та складання статистичної звітності з його врахуванням.

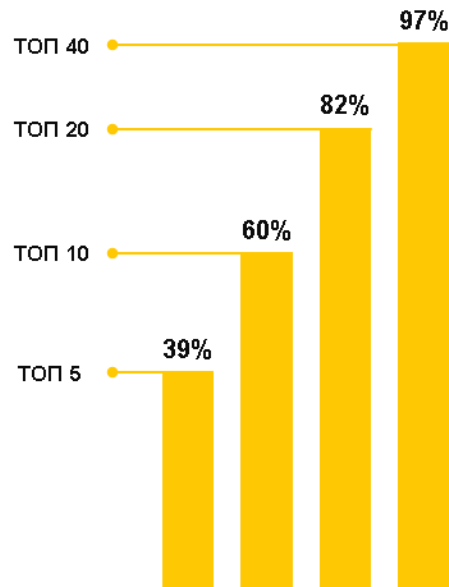
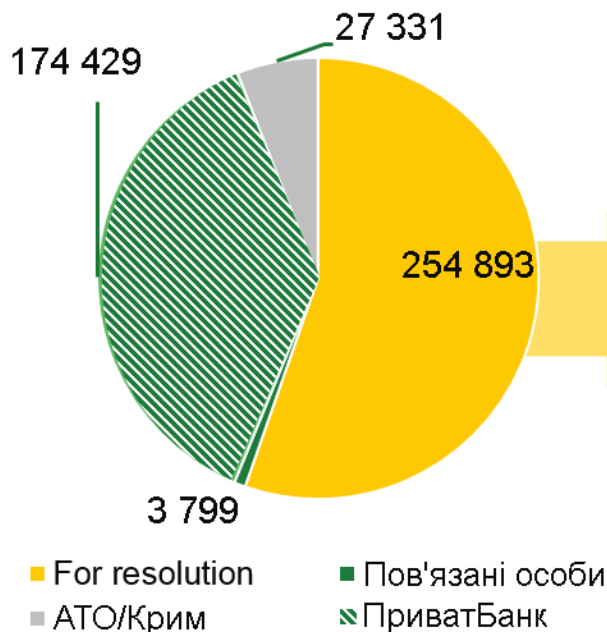
За попередніми підрахунками, 95% банків не відчують негативного впливу на капітал від переходу на МСФЗ 9

NPL корпоративного портфеля банків

NPL корпоративного портфеля банків,

млн. грн.

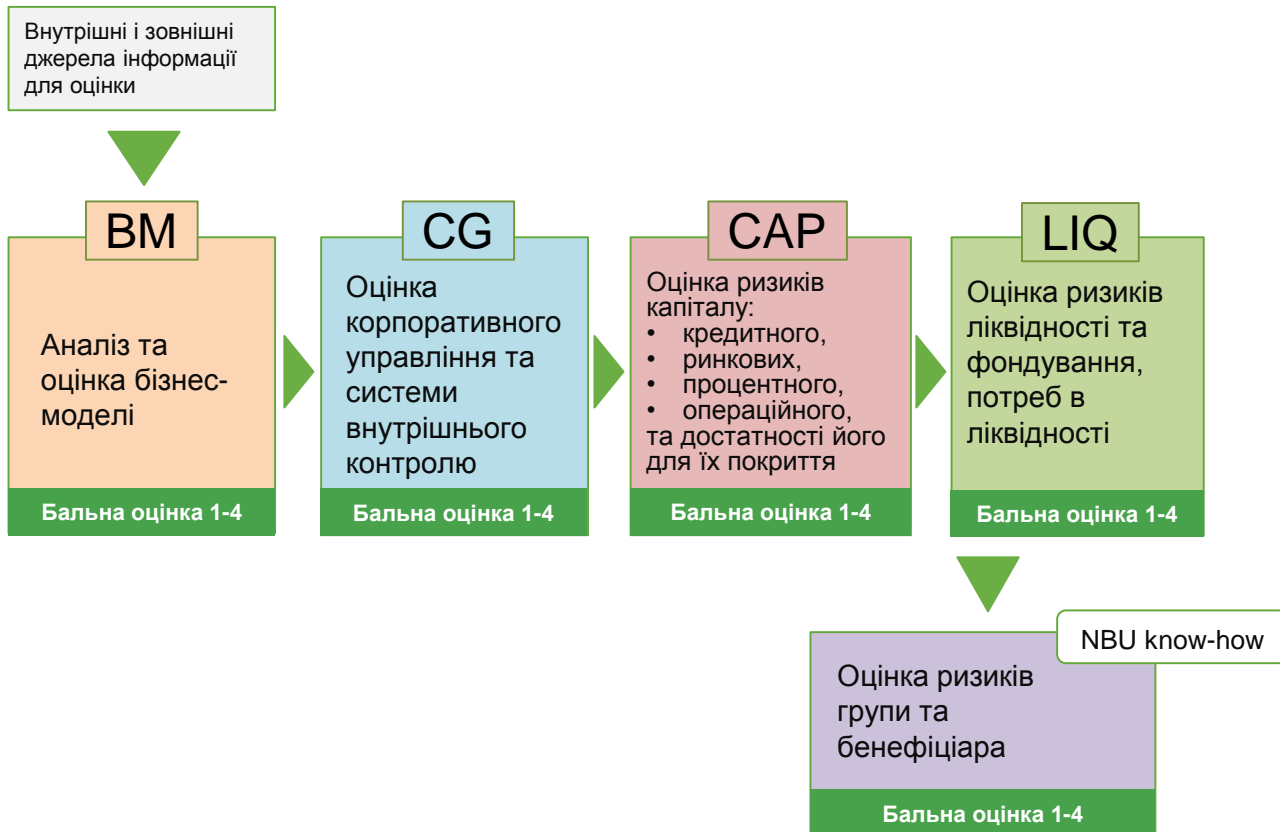
Концентрація груп боржників,
for resolution

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Комплексна оцінка елементів (на базі SREP)

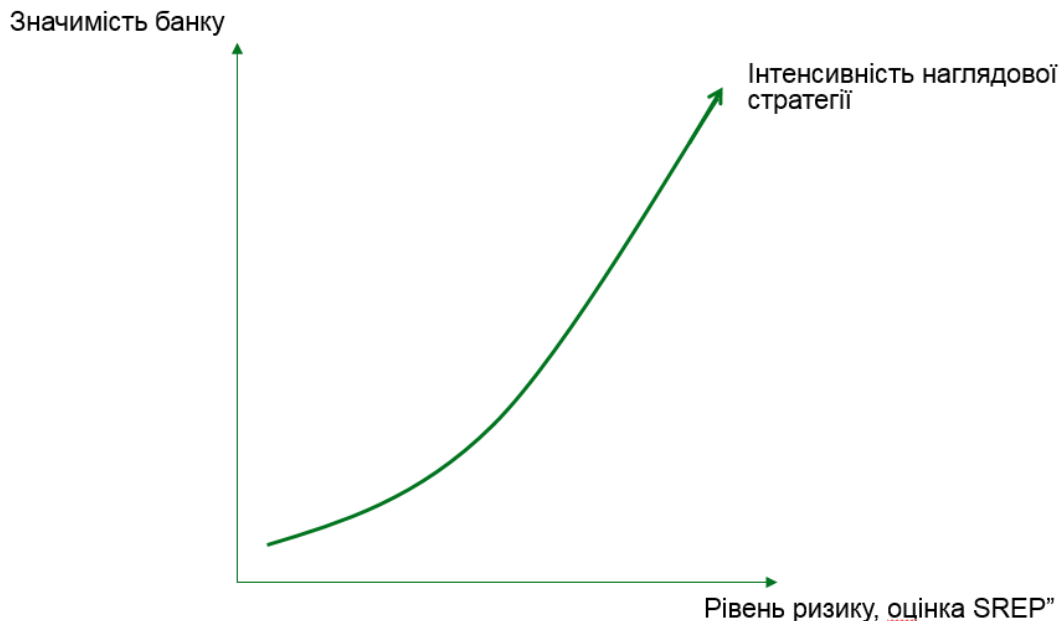

Розподіл банків за категоріями та бізнес-моделями*

Категорії:		Бізнес-моделі:	
Системні	5	Універсальні	7
Великі	7	Роздрібні	5
Середні	20	Корпоративні	22
Малі	61	Корпоративні з роздрібним фінансуванням	27
		Обмежене кредитне посередництво	32

*Аналізувалась банківська система на кінець 2016 року

Що таке пропорційність?

Значимість банку – ступінь впливу негативних подій із банком на банківську систему та економіку в цілому. Значимість буде визначатися за допомогою інтегрованого набору показників

Рівень ризику – визначається за допомогою бальної оцінки основних аспектів діяльності банку (бізнес-модель, капітал, ліквідність, корпоративне управління)

Кроки впровадження SREP

	SREP ^{``} перше наближення	SREP [`] друге наближення	SREP цільва модель
	до кінця 2016	до кінця 2017	2018-2020
	Нова категоризація та типи бізнес-моделей	Перегляд категоризацій (щорічно)	Перегляд категоризацій (щорічно)
BM	Замість аналізу бізнес-моделі лише оцінка банку	Аналіз бізнес-моделі на основі фінансової та статистичної звітності	Аналіз бізнес-моделі на основі бізнес-планів з viability & sustainability tests
CG	Оцінки корпоративного управління = «М» з CAMELSO ¹	Нові оцінки «М» з CAMELSO + off-site інструменти	Комплексна оцінка корпоративного управління (on-site+off-site інструменти)
CAP	Оцінка капіталу на основі діючих вимог НБУ	Оцінка капіталу на основі діючих вимог НБУ та з урахуванням off-site інструментів	Оцінка капіталу на основі діючих вимог НБУ. Впровадження вимог щодо ICAAP
LIQ	Оцінка ліквідності на основі діючих вимог НБУ	Оцінка ліквідності на основі діючих вимог НБУ та з урахуванням off-site інструментів	Оцінка ліквідності з урахуванням нових показників LCR та NSFR. Впровадження вимог щодо ILAAP
	Зміни до БО та звітності	Оцінка ризиків ФПГ та UBO Затвердження НПА щодо комплексної оцінки ризиків	Впровадження нового НПА щодо комплексної оцінки ризиків

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Ключові аспекти щорічної діагностики

Цілі за завдання

- Системна та комплексна оцінка стійкості банківського сектора та основних банків України до ймовірних негативних економічних потрясінь
- Надання НБУ, банкам, іншим учасникам ринку та користувачам банківських послуг прозорого та об'єктивного інструменту для порівняння та оцінки фінансової стійкості банків до зовнішніх шоків

Методологія

- Підхід «знизу-догори», модель НБУ з використанням методу статичного балансу
- Проводиться Національним банком України на первинних даних банків-учасників за станом на 01.01.2018
- 2 Макроекономічні сценарії: базовий та несприятливий на період 2018-2020
- Кількісна та якісна оцінка впливу макроекономічних факторів на фінансовий стан та капітал банків-учасників

Охоплення

- Вибірка найбільших банків (95% активів банківського сектора України)

Використання результатів НБУ

- Оцінка та погодження планів заходів банків для підтримання стабільного функціонування та виконання мінімальних регулятивних вимог НБУ для базового та несприятливого сценаріїв до кінця 2020р.
- Оприлюднення результатів стрес-тестування в розрізі банків (з урахуванням змін, що відбулися за період тестування)

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Запровадження Кредитного реєстру НБУ

1. Інформацію, що ідентифікує позичальника

- Персональна інформація щодо боржника ФО/ЮО

5. Власники істотної участі боржника ЮО

- Інформація щодо власників істотної участі

**Нова форма
статзвітності**

60 параметрів - ЮО
45 для – ФО

4. Забезпечення

- Інформація щодо предмету застави, іпотеки, поруки, гарантії

2. Майновий/фінансовий стан

- Операційні показники прибутковості ЮО (SALES, EBIT, EBITDA, TOTAL DEBT);
- Приналежність боржника до групи пов'язаних контрагентів;
- Види економічної діяльності;
- Та ін

3. Умови кредитної операції

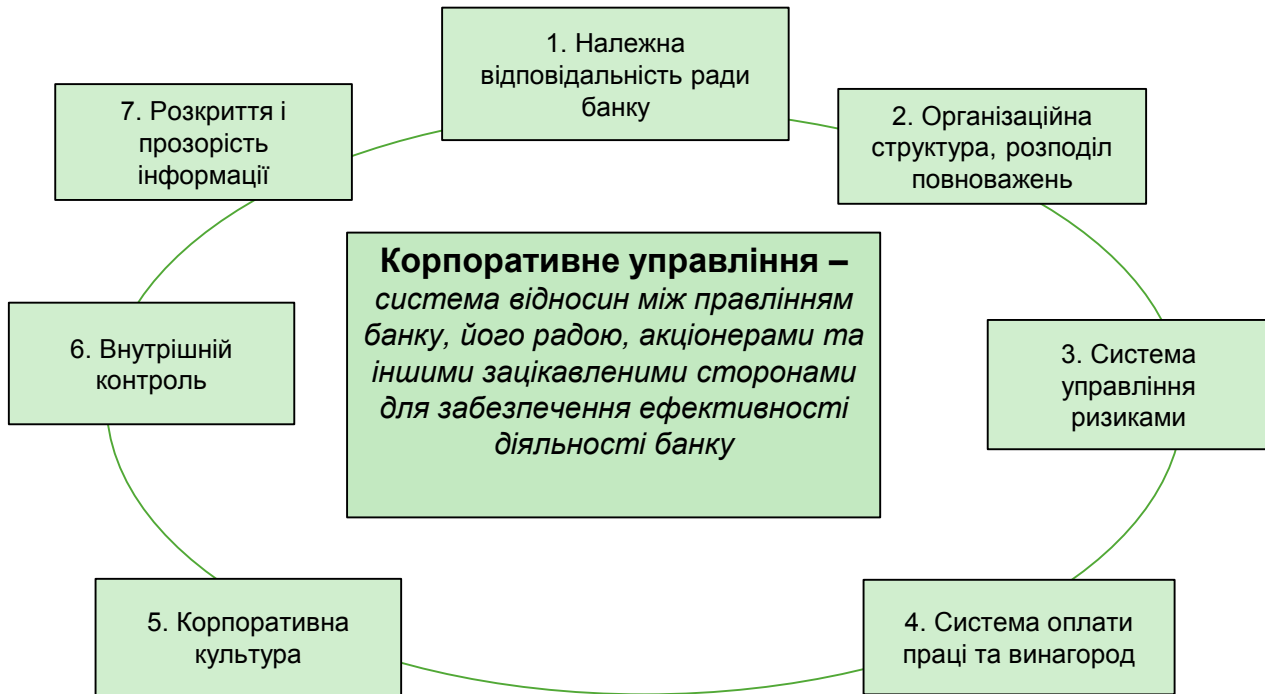
- Параметри щодо умов кредитної операції та якості обслуговування заборгованості

- Статистична форма – тимчасове технічне рішення (буде відмінена після прийняття ПЗУ) для старту роботи Кредитного реєстру НБУ;
- До 01.04.2018 буде діяти тестовий період, для виявлення/виправлення технічних помилок, та налагодження процесів.

Удосконалення корпоративного управління в банках

Запроваджуватиметься шляхом:

- змін до Закону України «Про банки і банківську діяльність»
- змін до діючих та розробки нових нормативно-правових актів НБУ

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Найближчі зміни у зв'язку з прийняттям закону 5592

**Організаційно-
правова форма
банків**

Акціонерні товариства (в тому числі приватні)

**Лібералізація
оцінки
керівників банку**

Спрощення вимог щодо освіти

**Обрання членів
наглядової ради**

Кумулятивне голосування
(крім банків з одним акціонером)

**Удосконалення
підходів щодо
незалежності
членів
наглядових рад**

Голова наглядової ради – незалежний директор
Збільшення кількості незалежних директорів
Критерії незалежності – відповідно до вимог
Закону України «Про акціонерні товариства», а
також додаткові вимоги на розсуд Національного
банку України

Запровадження нових вимог до капіталу (згідно з CRD IV/CRR)

Регуляторні вимоги:

Нова структура капіталу

Запровадження: 2019 рік

- Вимоги до структури капіталу
- Критерії прийнятності інструментів капіталу
- Коригування/відрахування капіталу 3

Вимоги до капіталу для покриття операційного (OR) та ринкового (MR) ризиків

Запровадження: 2019-2020 роки

❖ Коефіцієнт левериджу

(показник покриття капіталом активних операцій)

Запровадження: 2020 рік

$$\frac{\text{Капітал 1 рівня}}{\text{Активи (без ризикозваження)}} \geq \min 3\%$$

Щодо здійснення банками внутрішньої оцінки достатності капіталу з урахуванням оцінки ризиків - ІСААР

Запровадження: 2019-2020 роки

- Оцінка всіх суттєвих ризиків
- Планування потреб капіталу для покриття суттєвих ризиків

Запровадження нових показників ліквідності (згідно з *CRD IV/CRR*)

Регуляторні вимоги:

LCR - коефіцієнт покриття ліквідності

Запровадження: 2018 рік

$$\frac{\text{високоякісні ліквідні активи (необтяжені)}}{(\text{відтоки за зобов'язаннями} - \text{надходження за працюючими активами})} \geq 100\%$$

- Утримання необтяжених ВЛА в обсязі не меншому ніж очікуваний чистий відтік коштів
- Часовий період: 30 днів

NSFR - коефіцієнт чистого стабільного фінансування

Запровадження: 2019 рік

$$\frac{\text{доступний обсяг стабільного фінансування (пасиви)}}{\text{необхідний обсяг стабільного фінансування (активи)}} \geq 100\%$$

- Підвищення стабільності фондування та зменшення схильності до коротко-строкового фондування
- Часовий період: 1 рік

Щодо здійснення банками внутрішньої оцінки достатності рівня ліквідності - ILAAP

Запровадження: 2020 рік

- Регламентация внутрішнього процесу оцінки та управління ліквідністю та фондуванням